

NOTAT

18. september 2025

Sag: 25-014688

Dina Moos Riggelsen

Ledelsessekretariat

Rammer for pilotprojekter vedr. EPX

Beskrivelse af kommende EPX-uddannelse

EPX-uddannelserne vil blive opstartet i 2030 og er en konsekvens af Aftale om ny gymnasieuddannelse. Den endelige lovgivning afventes. Der er i den forbindelse nedsat en ekspertgruppe, som skal give anbefalinger til indhold og struktur for uddannelsen. Ekspertgruppen skal afrapportere i december 2025, og anbefalingerne vil udgøre afsættet for de efterfølgende politiske forhandlinger om epx-uddannelsens indhold og struktur samt udarbejdelse af lovforslag.

EPX står for Erhvervs- og Professionsrettet Eksamen. Der er tale om en ny 2-årig gymnasial ungdomsuddannelse med mulighed for en 1-årig frivillig overbygning. Gennemføres EPX, som 3-årig uddannelse gives mulighed for at tage en udvidet fagpakke af op til 6 måneders varighed.

EPX skal erstatte de eksisterende tilbud som HF, EUX, grundforløb 1 og 10. klasse, og formålet er at give unge en mere fleksibel og praksisnær uddannelsesvej.

Der er i delaftale mellem regeringen, SF og DF aftalt, at EPX-uddannelserne skal etableres på eksisterende erhvervsskoler eller gymnasier med udgangspunkt i følgende hensyn: Attraktive ungdomsmiljøer, Erhvervsrettede undervisningsmiljøer, Professionsrettede undervisningsmiljøer og Relevante bygningsfaciliteter.

Det er endnu ikke fastlagt i hvilke byer, der skal etableres EPX-uddannelser, og aftalepartierne er enige om, at aftalen ikke rummer stillingtagen til konkret placering af kommende EPX'er. Aftalepartierne skal efter aftalen drøfte kriterierne for udbudsplacering. Den konkrete placering af udbud på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet fastlægges af Børne- og Undervisningsministeren efterfølgende ud fra de besluttede kriterier.

Udmøntningen af aftalen og den konkrete etablering af EPX kræver yderligere lovændring.

Aftaletekst er vedlagt som bilag 1.

Beskrivelse af muligheder for forprojekter i Slagelse Kommune

Indførelsen af EPX har baggrund i "Aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse". Af aftaleteksten 2.7 fremgår, at institutioner skal kunne tage forskud på reformen inden 2030 ved at etablere lokale samarbejder mellem erhvervsskoler, 10. klasser og udbydere af HF. Aftaleparterne ønsker desuden at sikre incitamenter for, at der indgås samarbejder mellem kommuner og erhvervsskoler om at tilbyde 10. klasse på erhvervsskolerne.

Af aftaleteksten 2.8 fremgår desuden, at HF frem mod ikrafttrædelsen af reformen også kan forberede til erhvervsuddannelse, bl.a. gennem samarbejde med erhvervsskoler.

Der er afsat statslige midler og puljer til implementering og understøttelse af EPX:

- Børne- og Undervisningsministeriet udmønter to såkaldte campuspuljer årligt fra 2025, som kan søges af institutioner for hhv. ungdomsuddannelser, almene voksenuddannelser og erhvervsrettede uddannelser.
- Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) udlodder midler til helhedsorienteret undervisning i hf og erhvervsuddannelser med henblik på at understøtte EPX. Her er ansøgere erhvervsuddannelser og udbydere af toårigt hf.

Slagelse Kommune har efter drøftelse med uddannelsesinstitutionerne i Vestsjælland kendskab til, Zealand Business College (ZBC) har taget initiativ til og er leadpartner på en større treårig projektansøgning på ca. 16 mio. kr. til et EU socialfondsprojekt. Her er status ifølge ZBC, at ansøgningen forventes indstillet fra Region Sjælland til godkendelse i Erhvervsstyrelsen. Hvis projektansøgning imødeses, vil projektet opstartes primo 2026. I dette projekt har Slagelse Kommune skrevet en støtteerklæring.

Sideløbende udarbejdes ansøgning til Undervisningsministeriet om forsøgsmidler til udvikling af metoder og indhold i en kommende kvalificering af undervisere på EPX. Ansøgningen sker i partnerskab mellem ZBC, VUC Klar Slagelse og Ringsted, VUC Storstrøm, EUC Sjælland, Midtsjællands Gymnasium, hvor ZBC er leadpartner. Projektet har et budget på ca. 3,4 mio. kr. Ansøgningspuljen er på samlet 36 mio. kr. ZBC vurderer, at der er stor interesse og dermed konkurrence om denne pulje, men at der er relative gode odds bl.a. på grund af sammensætning af partnerskabet.

Der er fra uddannelsesinstitutionerne i øjeblikket ikke interesse for at ansøge campuspuljen, men behovet vurderes løbende i takt med reformens implementering.

I forhold til øvrige puljeansøgningen, kan Slagelse Kommune igen give en interesselikende afgivelse. Desuden vil Slagelse Kommune kunne deltage som partner, hvis der lægges op til kommunal deltagelse i de konkrete puljeopslag.

I de opslåede puljeansøgninger er ikke beskrevet krav eller mulighed for kommunal medfinansiering. Dog har Slagelse Kommune som nævnt bidraget med støtteerklæring og kan qua bl.a. Uddannelsesforum fungere faciliterende i forhold til at få de relevante uddannelsesinstitutioner bragt sammen.

Af aftaleteksten 3.5 fremgår, at FGU ikke er tænkt havende en rolle i den kommende EPX-uddannelse. Elever, der ikke består folkeskolens afgangseksamen, vil få retskrav på opstart på FGU i skoleåret efter 9. klasse. Eleverne vil få mulighed for at tage afsluttende prøve, som giver adgang til EPX.

Eksisterende pilotprojekter

Der kører allerede i 2025 og 2026 pilotprojekter på forskellige uddannelsesinstitutioner, herunder i Aarhus og Region Sjælland, som har til formål at teste og udvikle den kommende epx-uddannelse blandt andet i forhold til undervisningsformer, udvikling af identitet, samarbejde med erhvervsliv og samle erfaringer til implementering.